ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба таҳқиқи диссертатсионии Акрамов Абдуҳалим Холович дар мавзуи «Хусусиятҳои агроэкологӣ ва селексионии навъҳои нави картошка дар шароити мавзеи Лахши водии Рашт», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.05 – Селексия ва тухмипарварии растаниҳои кишоварзӣ пешниҳод шудааст.

Мубрамии мавзуи таҳқиқи диссертатсионӣ . Картошкапарварӣ яке аз соҳаҳои асосии бахши кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳсуб ёфта, ҷиҳати таъмини аҳолӣ бо маводи ғизоӣ, фароҳам овардани ҷойҳои корӣ дар деҳот, таъмин гардонидани бозори дохилӣ бо маҳсулот дар тамоми давраи сол ва афзун гардонидани имкониятҳои содиротии мамлакат нақши муҳимро мебозад. Ноил гардидан ба дастовардҳои баланди соҳаи картошкапарварӣ ва истеҳсоли тухмиҳои он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пеш аз ҳама ташкил намудани системаи илман асосноки соҳаи картошкапарварӣ дар минтақаҳои кӯҳию баландкӯҳ вобаста мебошад.

Бинобар ин, мо таҳқиқотҳои илмии худро доир ба мутобиққунии навъҳои нави интродуксионии картошка, ки иқтидори баланди маҳсулнокӣ доранд, дар шароити куҳии мавзеъи Лахши водии Рашт равона намудем.

Акрамов Абдуҳалим Холович соли 2018 ба ихтисоси 06.01.05 селексия ва тухмипарварии растаниҳои кишоварзӣ дар Институти боғу токпарварӣва сабзавоткории АИКТ ба ҳайси унвонҷӯдохил шуда, онро соли 2021 хатм намудааст.

Акрамов А.Х., соли 2011 Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш. Шоҳтемурро бо ихтисоси олим-агроном хатм намуда, пас аз хатм аз соли 2011 то 2017 дар донишгоҳи мазкур ба ҳайси омӯзгор кор ва фаъолият намудааст. Аз соли 2018 ин ҷониб дар вазифаи мудири шуъбаи селексия ва тухмипарварии картошкаи Институти боғу токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ кор ва фаъолият намуда истодааст.

Кори диссертатсионии Акрамов А.Х аз муқаддима 6 боб, 20 зербоб, хулоса, тавсияҳо ва рӯйхати адабиётҳои истифодашуда иборат мебошад.

Дар муқаддима мубрамии мавзуи таҳқиқи диссертатсионӣ асоснок карда шуда, дараҷаи омӯзиши масъалаи илмӣ арзёбӣ гардида, объект ва мавзуи таҳқиқ, ҳадаф ва вазифаҳои он, асосҳои назарӣ ва методологӣ, навгониҳои илмӣ, аҳаммияти назарявӣ ва амалӣ муайя карда шудаанд.

Дар боби якум- таҳлили адабиёт оид ба масъалаи таҳқиқот дар 4 зербоб оид ба пайдоиш ва аҳамияти картошка, таърих ва тараққиёти соҳаи картошкапарварӣ дар ҷумҳурӣ, хусусиятҳои ботаникию биологӣ

ва нақши селексия дар офаридани навъҳо маълумотҳои муфассал гирд оварда шудааст.

Дар боби дуюми диссертатсия маълумот оид ба таркиби хоки минтақаи таҳқиқот шароит, маводҳо ва методикаҳои гузаронидани таҷрибаҳо дар се зербоб дар ҳаҷми 11 саҳифа дарҷ шудааст. Дар боби мазкур маълумоти мухтасар оид ба шароити обу ҳавои минтақа дар чор соли таҳқиқот дар шакли ҷадвал ва диаграммаҳо нишон дода шудааст. Инчунин методика ва маводҳо барои гузаронидани таҳқиқот оварда шудааст.

Дар боби сеюм натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ дар 9 зербоб дарҷ гардида, доир ба масъалаҳои агратехникаи парвариш, давомнокии давраҳои фенологӣ, ташаккулёбии аломатҳои морфологӣ, массаи узвҳои морфологӣ, маҳсулнокию ҳосилгнокӣ ва алоқамандии аломатҳои гуногун дар навъҳои картошка пурра таҳлилу барраси гардидааст. Дар натиҷаи гузаронидани таҳқиқотҳо унвонҷӯ чор навъи картошкаро ҳамчун навъҳои ояндадор интихоб намуда ба истеҳсолот пешниҳод намудааст.

Дар боби чорум оид ба касалӣ ва зарарасонҳои картошка дар қитъаи таҷрибавӣ ва чораҳои пешгирикунанда бар зиди онҳо маълумотҳо оварда шуда, утуворияти навъҳоро ба ин ё он намуди касалӣ муайян намудааст.

Боби панҷум диссертатсия аз ду зербоб иборат буда, дар зербоби аввал маълумот оид ба хароҷотҳои истеҳсолии воқеъӣ дар парвариши картошка оварда шуда, дар зербоби дуюм бошад самаранокии иқтисодии навъҳои карошка дар шароити минтақаи кӯҳӣ муайян карда шудааст.

Дар боби шашуми диссертатсия корҳои илмӣ таҳқиқотии гузаронидашуда пурра баррасӣ гардида, натиҷаҳои асосии таҳқиқот мухтасар баён шудааст.

Дар хулоса ва пешниҳодҳо натиҷаҳои асосии таҳқиқи илмӣ ҷамбаст гардидаанд.

Нуқтаҳои илмӣ ва натиҷаҳои диссертатсия илман асоснок буда, бо далелҳои муътамади назарявӣ методӣ ва таҳлили мустаҳкам карда шудаанд. Муҳтавои асосии диссертатсия дар мақолаҳои илмии нашр гардида ва баромадҳои муаллиф дар конференсияҳои сатҳи гуногун инъикос ёфтаанд.

Хулоса, диссертатсияи Акрамов Абдуҳалим Холович дар мавзуи «Хусусиятҳои агроэкологӣ ва селексионии навъҳои нави картошка дар шароити мавзеи Лахши водии Рашт», ба талаботи тартиб додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни

соли 2021, № 267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия (қарори Раёсати Комиссияи олии атестатсионии назди Президенти Ҷумҳури Тоҷикистон аз 31 марти соли 2021, №3) ҷавобгӯ буда, ҷиҳати сазовор гардидан ба дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ, аз рӯи ихтисоси 06.01.05-Селексия ва тухмипарварии растаниҳои кишоварзӣ барои ҳимоя пешниҳод карда мешавад.

Роҳбари илмӣ:
доктори илмҳои кишоварзӣ,
ходими пешбари илмии Институти боғу
токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ Назиров Ҳ.Н.

“17” июл соли 2025

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш.Душанбе, хиёбони Рудакӣ, 21а
Телефон: (+992) 2215443
E-mail: taskhn@mail.ru) www.taas.tj

ИмзоиНазиров Ҳ.Н-ро тасдиқ мекунам:
Сармутахасис оид ба кадрҳои Институти боғу
токпарварӣ ва сабзавоткории АИКТ.............................Музафарова М.Н.

Суроға: ҶумҳурииТоҷикистон
шаҳри Ваҳдат, ҷамоати деҳоти А. Абдувосиев,
деҳаи Гулрез, хонаи 65
Телефон: (+992) 907.41.88.23
E- mail: hnazirov@mail/ru

«17» июл соли 2025